

Підготував Сергій Паламарчук

1. Отче Василю, розкажіть будь ласка як Ви опинилися на служінні в Італії?

У 2000 році владика Юліян благословив мене на навчання в Римі. Там я зустрів чимало українців – знайомих з Дрогобича, Турківщини та інших місцевостей, котрі працювали як заробітчани. За декілька місяців виникла потреба їхати в інші міста, щоб служити нашим людям. У вересні 2001 року з благословення Блаженнішого Любомира Конференція єпископів Італії призначила мене відповідальним за українських греко-католиків в Італії, так званім координатором.

2. Скільки парохій УГКЦ діє в Італії?

В Італії є тільки одна наша парохія у канонічному статусі в Римі. Всі інші – «церковні громади», які збираються на богослужіння в італійських храмах, приблизно в 130 містах країни. З них, у містах, де проживає наш душпастир, служиться або щоденно (дуже рідко), або двічі чи раз на тиждень. У містах, в які священики доїжджають (а це 100 міст!), служиться по-різному: щонеділі, двічі чи раз на місяць, двічі на рік.

3. Яка приблизно кількість вірних відвідують їх?

У звичайні неділі від 20-50 до 200-400 осіб приходять на Святу Літургію, залежно від місцевості. На великі свята, особливо на Пасху, кількість людей стрімко зростає у три-десять разів. У кількох містах Італії приходить одна-дві тисячі осіб, у Римі навіть до 5-ти тисяч.

4. Чи всі вірні парохій УГКЦ є українцями?

95 відсотків наших парохіян – це українці. Приходять до нас також італійці, молдавани, росіяни, румуни, білоруси...

5. На яких парохіях Ви служите?

На даний час щоденно служу у місті Болонья та доїжджаю у м. Будріо.

6. Яку роль для українців, на вашу думку, виконує присутність нашої Церкви в Італії?

Легше відповісти на запитання: чим позитивним не займається тут наша Церква. Бо окрім духовної поживи через Святі Таїнства, богослужіння, катехизу, що має велике значення для віруючих людей в депресіях, розпачах, загнаних у глухий кут нечесними роботодавцями або через нелегальний статус, відвідуємо хворих у лікарнях, шукаємо житло для бездомних, спілкуємось з ув'язненими українцями, рекомендуємо, де можна з'їсти щось за дармо, отримати одяг, збираємо гроші для переправлення тіл померлих в Україну...

Окрім того, майже усі культурні заходи та недільні школи створені і діють або на базі церкви, або за нашим сприянням. Церква є теж присутньою у харитативних збірках, у суспільно-політичному житті нашої Батьківщини і таке інше.

7. Якими є стосунки з Римо-Католицькою Церквою в Італії та з її вірними?

Завдячуємо провуду Римо-Католицької Церкви за надані нам храми для служіння, зали для зустрічей, карітаси для потребуючих.

Незважаючи на деякі небажані моменти у церковних верхах, вважаю, що нас тут

прийняли дуже добре. Вірні – італійці є людьми відкритими на іншу духовність і культуру, тому із зацікавленням приходять на наші Святвечори, концерти, до плащаниці і згадують: «Ви маєте те, що було у нас до Ватиканського Собору».

8. Якими є стосунки з іншими Церквами в Італії? Чи є в Італії інші українські парохії? Якого вони підпорядкування?

В Італії вже десятки років діють православні Церкви різних патріархатів, але їх порівняно з нами небагато. Ми не маємо жодних стосунків із ними, а як є, то тільки на рівні персональному. Парохії від Київського патріархату офіційно немає, є декілька священиків, які приїхали сюди на заробітки і вони пробують десь служити по хатах або домовляються з кимось у неясний спосіб.

Недавно я зустрівся із українським священиком Московського патріархату, який визнав неправильні позиції своєї Церкви. Казав, що тут, в Італії, служать «проросійські батюшки», які не хочуть виходити на зустріч своїм вірним з України. Через це чимало православних Московського патріархату приходять або до Греко-Католицької Церкви, бо вона українська, або ж ними заволодівають українські протестанти та українські секти.

9. Чи має якийсь вплив на суспільно-релігійне життя місцевого населення життя парохій УГКЦ? Якщо так, то який і як він виявляється?

Ми бідніші від італійців матеріально, але ми духовно багатші, здатні ділитись з ними духовністю. І вони це оцінюють. Старші італійці залюбки хвалять українок і розповідають, як вони вішають ікони й образки у своїх кімнатах на стінах, як моляться годинами, як уміють святкувати духовно, як постять, як не нарікають... і люблять свою Батьківщину.

10. Як підтримується контакт з нашою Церквою в Україні?

Запрошуємо єпископів, священиків, артистів сюди на духовну користь нашим вірним. Бажаючі в Україні нас запрошують і ми ділимося інформаційно. Збираємо кошти на різноманітні потреби в Україні.

11. Які актуальні проблеми і потреби УГКЦ в Італії?

До актуальних проблем УГКЦ в Італії я б зарахував наступні:

- відсутність ідеї розвитку і життя нашої Церкви в Італії в цілому;
- недостатнє координування і втілення надбаного окремими священиками, церковними спільнотами;
- мало зустрічей між духовенством, громадами і церковними братствами, які б містили обмін досвідом;
- недостають розвинуті зв'язки з римо-католиками на рівні парохії, «Карітасу», катехитичних та сімейних комісій, ЗМІ;
- недостатність офіційної співпраці нашої Церкви з українськими та італійськими державними та громадськими структурами (консульства, мерії, поліція, лікарні, товариства, видавництва тощо).

Вирішити ці проблеми і є, на мою думку, нагальними потребами для нашої Церкви в Італії.

12. Які перспективи розвитку УГКЦ в Італії?

Єпископ повинен жити в Італії постійно з канонічною владою і баченням, як далі діяти. Для цього треба:

- покликати різні ради чи комісії зі священників і мирян для вивчення і опрацювання стратегії діяльності нашої Церкви в Італії в цілому та в конкретних громадах;
- поділити Італію на два деканати: північний і центрально-південний і з їхніми «деканами» вирішувати насущні потреби;
- систематично зустрічатись у деканатах на всіх рівнях задля вирішення глобальних та актуальних питань і втілення їх у життя.

С. Паламарчук. Інтерв'ю з о. Василем Поточняком // Слово № 3-4 (37) (2008-2009) с. 21